لە بەهارێکدا ڕۆیشتن ... عەبدوڵڵا سلێمان (مەشخەڵ)

جارێکی تر بە برینی مەرگی شاپوور و قابیل

بەر لە سەفەری یەکجاریی هیچ ڕۆژ نەبوو
نەبن بە خەندە و بزە بە سەر لێوی منداڵانی گەڕەکانی برسێتی
وەکو تیشکی هەتاو نەچنە هەناوی گشت ماڵە مەحکوم بە تاریکیی و سێبەر
هەتا نەشبوون بە گۆرانی نەچوونە لای دیرێکی نوێ
لە بەهارێکدا ڕۆیشتن گوڵ ڕەشپۆش بوو
خەزان چاوی بە فرمێسکی ئینسان ئەڕشت
شیعر لە نووسین یاخی بوو
شەقام لە خوێن
عیشق لە دڵ
گوڵ لە باخەوانەکانی ڕەنجەڕۆیی ژیان تۆرا.
کە لە بەهار کەوتنە ڕۆیشتن
ئەستێرەکان لە کۆڵانی دەیجوورەکانی ئاسمان وەکو سەرخۆش یەک یەک بەلادا ئەهاتن
کەسێک نەبوو دوا چیرۆکی ماڵئاوایی برینەکانی هەژاری و کوێرەوەری
ژێر کەپرەکانی بەدبەختی مرۆڤەکان بنووسێتەوە
کەسێک نەبوو دوایین خەندەی لێوەکانیان ببات بە گوڵ
دوایین ماچیان بداتە دەست دەزگیرانە ناکامەی ئەو دیو پەردەی چاوەڕوانی
دوایین وتاریان بەرێتە بەر ماڵە برسییەکانی شار
لێیان گەڕێ جگەرەیەک لە خەمی قووڵ بە سوکنایی دڵی ناسکی ئاوارەکان بکێشن و
ئینجا بچنە لای حەوزی پڕ لە مرواری هەقبێژی قەراغ بەستەکانی ئومێد و هیوا و ئاوات
وەختێ ڕۆیشتن کە زۆر زوو بوو بۆ ئەو کۆچە
بارانێک لە وشەی سووری خۆشەویستی هاتە بارین
هەناسەکانی ناو سینگی عاشقەکانی ڕێی سووری دادپەروەی
تاساو تاساو ڕێک لەبەر پێی مەرگی ئەوان هاتنە چۆکان
ئەوان لە بەهارێک ڕۆیشتن هێشتا سەفەر خۆی نەهاویشتبووە سەر پشتی کەشتی زوڵم و

بێ دڵەڕاوکێ لە دەریای ترس و بیم بپەڕێتەوە.
تازە خەندەکان بە کاڵی سەنگەریان لە لێو دەگرت و
تازە دڵەکان دەبوونە مێرگی جوانی و
تازە وشە سوورەکانی نێو هۆڵەکانی میدیا و گەل
تازە هاوارەکانی حامییەکە و گڵکەند
تازە بەکر عەلی و شیعر
فەرهاد فەرەج و خەبات و
ئومێد و شەقام و کتێب و حیزب و چەک
نە بوو بوون بە ماسییەکانی نێو دەریای غەدری جەهالەت
پەنجەرەکان فێر نەبووبوون دابخرێن و
دەرگاکان هەر لەسەر پشت بوون
تازە منیش شیعرم چاوی لە تاریکیی تاراوگە هەر هەڵئەگلۆفی و
نەیدەزانی لەپڕ لەودیو دەریاکانی غووربەتەوە بۆ هەمیشە
دەبین بە دوا یادگار و
دوا ماڵئاوایی دوو هاوڕێ
هەردوو لە بەهار ڕۆشتین
من بەرەو دوورگەکانی شیعر و تەنیایی و
ئەوانیش بۆ سەرمەدییەکی جاویدانەی عاشقبوون چوون.

نیسانی ٢٠١٧
وڵاتی باران و بەفر

پەردەی کچێنی لەنێوان کوردایەتی و ئیسلامگەراییدا … سامان عەول

لەگەڵ رووداني هەر رووداو کارەساتێکدا من ئەوەندەی سەرنج دەدەمە ریئاکشنی کۆمەڵگا، ئەوەندە سەرنج نادەمە خودی بابەتەکە خۆی، چونکە تێگەیشتنی کۆمەڵگا و چینە رۆشنبیرەکەی لە کێشەکان ئەوەمان پێدەڵێت کە ئاخۆ ئەم بابەتە ئەگەری دووبارەبوونەوەی هەیە یان نا، ئایا تا چ ئەندازەیەك هۆشیارین و ئاگامان لەخۆمانە.

لەم نزیکانەدا و لەدوای بڵاوبوونەوەی ئەو کورتە ڤیدیۆیەی کە تیایدا کاکەی زاقا بەوپەڕی خودپەسەندییەوە باس لە پاکی خۆی و ناپاکیزەیی و بێپەردەیی بوکێ دەکات ئەمە لەلایەك و لەلایەکی تریشەوە بێشەرمانە مامەڵە لەگەڵ خێزانەکەیدا دەکات و لەڕێگەی سۆشیاڵ میدیاوە ئێبجێکتەکە دەگەیەنێتە چاو و گوێی کۆمەڵگا.

ئەم بابەتە وەك خۆی کۆمەڵێك قسە و باس و راو سەرنجی جیاوازی هێنایە ناو ئەتمۆسفێری گشتی کۆمەڵگا و چینی رۆشنبیر و رێکخراوەکانی تایبەت بە ژنان و فێمێنیستەکان و پارلەمانتارەکان و میدیای دەستبەتاڵی کوردی و گروپ و بزوتنەوە ئیسلامیستەکان.
بەنیسبەت منەوە ئەم ڤیدیۆیە جێی بایەخ بوو، چونکە تێرمێکی هێنایە بەر باس و گفت و گۆ کە هەمیشە و لەگەڵ پێکهێنانی هەر هاوسەرگیرییەکدا روودەدات و دەخرێتە پەراوێزی باسکردن و هەڵوەستە لەسەرکردنەوە.

بۆیە دەبینین راڤەکردنی ئەم بابەتە چەندین رەهەندی جیاواز لەخۆ دەگرێت و بە چەندین شێواز و زمانی جیاواز و بەجۆرێك لەجۆرەکان جەهلی تەواوی ناو زۆرێك لە میدیا زۆربێژ و بەکارهێنەرانی تۆڕە کۆمەڵایەتییەکانی لێکەوتەوە.
دەبێت جەخت لەوە بکەینەوە و کە کەیسی پاکیزەیی کچان، ئەوەی کە لە کۆمەڵگە ئیسلام باڵاکاندا بە (پەردەی کچێنی) ناسراوە، هەڵقوڵاوی کرۆکی ئیسلامە و لە تەواوی کۆمەڵگە ئیسلامییەکاندا کاتێك کچێك شوودەکات شەوی یەکەمی داماڵراو لە رۆمانسییەت و جوانی بە خەونێکی ناخۆش و ترسناك تێدەپەڕێت، لە هەندێك حاڵەتدا ئەگەر کچەکە خوێنی نەبێت و نەزیف نەبێت ئەوا بێگومان روبەڕووی لێپێچینەوە و تەنانەت کوشتنیش دەبێتەوە، لەلایەکی تریشەوە بەهۆی ناهۆشیاری مامەڵەکردنی ئەو ئەندامەوە لەیەکەمین بەرکەوتندا لەوانەیە کچەکە دووچاری نەزیفێکی گەورەبێتەوە و گیان لەدەست بدات کە (ئەم حاڵەتە روویداوە).

لەوانەشە ئەندامی مێینەی هەندێك ئافرەت سروشتێکی لاستیکی هەبێت و بکشێت، ئەمەش وادەکات کە نەزیف بوون روونەدات، ئەمەش کاردانەوەی توندی وەك کوشتنی ئەو ژنەی بەدوادا دێت کە نەوال سەعداوی ئاماژەی بە کەیسێکی لەو جۆرە کردووە.
ئەگەر لە روانگە ئیسلامییەکەشەوە لەم بابەتە بڕوانین سەرنج ئەدەین کە تەواوی مەزاهیبە ئیسلامییەکان کۆکن لەسەر ئەوەی کە خودا لە بنەڕەتەوە ئەم پەردەیەی کە بۆ کچان داناوە تاوەکو بۆ پیاوان دەرکەوێت کە ئەوکەسەی بۆتە خێزانی پاکیزە و دەست لێنەدراوە یان

نا.

ئەمەش یەکێکە لەو بەرەکاتانەی کە خودا بە پیاوی بەخشیووە، هەر بۆیە لە تەفسیری ئایەتی ٥٥ ی یاسیندا کە باس لە جەنەت دەکات دەڵێت: (إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ) باس لەوەدەکات تەنها کارێك کە پیاوانی موسوڵمان لەبەهەشت دەیکەن دڕینی پەردەی کێنی حۆرییەکانە کە سبحان اللە هەر جارێك پەردەکە دەدڕێت یەکسەر دەبێتەوە بە کچ و بۆ کاکی موسوڵمان بۆ جارێکیتر ئامادە دەبێتەوە.

لە دەرهاویشتەیەکی تر کە بڵاوبوونەوەی ئەم گرتە ڤیدیۆیە بەشوێن خۆیدا هێنا نوسینێکی هیمداد شاهینی نووسەر بوو کە لە ئەکاونتی تایبەتی خۆی لە فەیس بووك تایبەت بەر بابەتە دەڵێت: (ئەو گەنجەی ئەو ڤیدیۆیەی بڵاوکردۆتەوە کوردایەتی دەکات و ئەم جۆرە کردارانە سوچی کوردایەتییە و هیچ پەیوەندییەکی بە ئیسلامەوە نییە).
مایەی سەرسووڕمانە نووسەرێك ئەوەندی لێکاڵی بێت کە ئاگای لە دنیا و تەنانەت وڵاتانی دراوسێی خۆیشی نەبێت و نەزانێت لە میسر و ئەردەن لە شەوی زاوابووندا (لیلە الدخلە) چۆن رەفتار لەگەڵ کچاندا دەکرێت، لەپاڵ هەموو ئەمانەشدا دێوەزمەیەك دروست بکەین و ناوی بنێین کوردایەتی کە هەموو جۆرە ناشیرینی و بە کەم گرتنی مێینە بخەینە پاڵی.

نەزانیت کە دەوڵەمەند و پارەدارەکانی سعودیە و کەنداو لە کامپەکانی ئوردون کچە ئاوارە سورییەکان بە هەزاران دۆلار دەکڕن، ئەویش بۆ تام و چێژ وەرگرتن لە کچێنی ئەو کچە ئاوارە لێقەوماو و بەدچارانە، هەر وەك ئەوەی لەبەهەشتدا هەیە و واعیزەکانی ئیسلام بە تام و چێژ و تاسەوە باسی لێدەکەن.
لەلایەکی ترەوە هەندێك گەنجی تر رق و کینەی خۆیان بەرامبەر بە کوردبوونی خۆیان دەربڕیوە، وەك ئەوەی تەنها کۆمەڵگای کوردی تا ئێستا بەدەست ئەم جۆرە جەهلەوە بناڵێنێت، لەکاتێکدا ئەمە راستەوخۆ پەیوەندی بە جەوهەری ئیسلامەوە هەیە و ئەم رەفتارە لە بیابانەکانی سعودییەوە هاتۆتە ناو دەماری کوردەوە و کوردی پێ بارگاوی کراوە.
هەر سەبارەت بەو کەیسە پەیوەندم لەگەڵ بەڕێز (پیر لوقمان) رابەری زەردەشتییەکانی شاری سلێمانییەوە گرت، پیر لوقمان رونیکردەوە کە پەردەی کچێنی هیچ پەیوەندییەکی بە ئاینی زەردەشتییەوە نییە، چونکە ئاینی زەردەشتی خۆی لەخۆیدا شەریعەتی نییە، هەر بابەتێکی پەیوەندیداریش بەو کەیسەوە دەگەڕێتەوە بۆ خودی ئەو دوو کەسە.

ئاشکراشە کە پێش ئیسلام زۆرینەی کورد سەر بە ئایینی زەردەشت بوون و زەردەشتییەتی کورد پێش هاتنە ناوەوەی ئیسلام بووە لە بیابانەکانی سعودییەی عەرەبییەوە.
تاوەکو ئیمڕۆش کوردستان کۆمەڵگایەکی فرە دین و مەزهەب و فرە کلتور بووە، بۆیە ناتوانین پۆشاکێکی ناسیۆنالیستی بکەینە بەر ئەم دیاردە ئیسلامییە و نابینایانە بڵێین تایبەتە بە کوردایەتی و ئیسلام و شەریعەتەکەی لێ بێبەری بکەین.

لەکاتێکدا بە قەولی پیر لوقمان کەیسی پەردەی کچێنی و پاکیزەیی کچان لە ئایینە سامییەکانداو لە سەردەمی فیرعەونەوە هەبووە.
لە هەمووی سەمەرەتر هەڵوێستی پارلەمانتارەکەی حیزبی کۆمەڵی ئیسلامیی (داعشی) سۆران عومەرە کە لای هەموان روونە کە ساڵانێك وەك تێرۆریستێك لە چیاکانی کوردستان لەژێر چەتری فەرمانی مەلا کرێکار کاری تێرۆریستانەی خۆی پراکتیز دەکرد.
ئەمڕۆ لە پارلەمانە خەسیوەکەی باشوری کوردستان سەرۆکی لیژنەی مافی مرۆڤە، وەك بینیمان پاش بڵاوبوونەوەی گرتە ڤیدیۆییەکە هەر وەکئەوەی مژدە و شانازییەکی پێ سەروەری بە کۆمەڵگا رابگەیەنێت بە تایتڵێکی قەبارە گەورە نووسی (کچەکە پاك و بێتاوانە).

ئەم رەفتارە نالۆژیکییە لە دۆگمایی و مێشك بەستوویی ئەم پارلەمانتارە زیاتر شتێکی ترمان پێناڵێت جیا لەوەی کە سەرۆکی لیژنەی مافی مرۆڤەکەمان فێری بە یاساکانی مافی مرۆڤی ئەم دەور و سەردەمەوە نییە و یاسای ١٤٠٠ ساڵ پێش ئێستای کردۆتە نۆرم بۆ مافی مرۆڤ، هەر بۆیە بەوپەڕی نەزانین و بێ ئەرزشییەوە پەردەی کچەکە دەکاتە نۆرم و پێوەر بۆ پاکی و ناپاکی. واتە ئەگەر کچەکە پەردەی نەبوایە ئەوا کوڕەکە بێ تاوان و بەپێچەوانەشەوە کچەکە تاوانبار دەبوو.
بێگوێدانە ئەوەی کە رێکخراوەکانی تایبەت بە مافی مرۆڤ و چالاکوانەکانی کۆمەڵگای مەدەنی و رێکخراوەکانی ژنان کە پێوەرەکەیان بەپێی ماددەکانی مافی مرۆڤ ئەم سەردەمەیە لەسەر ئەم هەڵوێستەی ئابڕووی دەبەن و دەریدەخەن کە ئەم مرۆڤە لەوڕۆژەوەی لە شاخ دابەزییوە و لە هەلومەرجێکی نەخوازراودا بۆتە سەرۆکی لێژنەی مافی مرۆڤ تا ئەمڕۆ، بەندێکی یاساکانی مافی مرۆڤی نەخوێندۆتەوە و هەڕەمەکییانە و بە نۆرمی زیهنییەتی خۆی بەرگری لە مافی تاکەکانی کۆمەڵگەی کوردی دەکات.
ئەوکەسەی دەیەوێت ئەم تاوانە بخاتە پاڵ کلتوری کوردی، یاخود پاساو بۆ کلتورێك دێننەوە کە لە بیابانەوە بەهەڵە دزەی کردۆتە

نێو کلتورەکەمان، با تەماشایەکی سۆماڵ بکەن و بزانن کە ئەوان چەندە لەخەمی پەردەی کچێنی دان بەجۆرێك هەر لە منداڵییەوە ئەندامی مێینەی کچەکانیان دەدوورنەوە تا رۆژی بوکێنییان.

هەر لەم چوارچێوەیەدا لەساڵی ٢٠٠٩دا فیلمی (گوڵی بیابان) Deset Flower
بڵاو بۆوە کە باس لە کچە سۆماڵییەك دەکات چۆن بۆتە قوربانی ئەم دیاردە قێزەون و ناجۆرەی کلتوری کۆمەڵگەکەی کە سۆماڵە.
لە هەندێك شوێنی مەسریش، لە شەوی بوکێنیدا بووك و زاوا لە ژوورێکدا بە ئامادەبوونی دایکی کچەکە، زاوا بە پەنجە پەردەی کچێنی بووکەکە دەدڕێت و خوێنەکەی دەخەنە سەر پارچە پەڕۆیەك، پاشان بە هەلهەلە لێدانەوە نیشانی کەس و کار و خەڵکی دەدەن.
لێرەوە دەگەینە ئەوە هەقیقەتەی کە لە تەواوی کۆمەڵگە ئیسلام باڵاکاندا کچان لەگەورەترین مەترسیدا دەژین، چونکە شەریعەت وای رژاندۆتە گوێچکەی کۆمەڵگا کە ئەم پەردەیە بەڵگە و گەواهیدەری پاکیزەیی و دەست لێنەدراوی کچە، لەکاتێکدا زانست پێمان دەڵێت کە ئەم پارچە پێستە زیادەیەی نە پەردەیە و نە بەڵگەیەکە لەسەر پاکیزەیی کچان و نە هەموو کچێکیش هەیەتی.

کە دەڵێم کچان لە گەورەترین مەترسیدا دەژین، چونکە ئیسلام و پەیڕەوکەرانی بەرنامەکەی هیچ پەیوەندیەکی زانستییان بەو بابەتەوە نییە و تەنها یەك جۆری پەردەیان کردووە بە پێوەری عیفە و پاکی کچان، ئەویش ئەو جۆرەیە کە داخرابێت و لەگەڵ بەرکەوتنی ئەندامی نێرینەی پیاوەکەدا خوێنی لێدێت.
بەم نۆرمەش ئەگەر خوێنی لێنەهات ئەوە بەگوێرەی شەرع زینای کردووە و کوشتنی حەڵاڵ دەکرێت، ئەم حاڵەتەش گەلێجار رویداوە.
لەجێی خۆیەتی لێرەدا تیشك بخەینە سەر ئەوەی پەردەی کچێنی چییە؟
پەردری کچێنی زیادەیەکە لە پێستی ئەو کەناڵەی کە لەنێوان رەحم و ئەندامی مێینەی ئافرەتدا هەیە، هیچ کارێکی نییە تەنها ئەوە نەبێت کە تا ئەوڕۆژەی کچان گەورە دەبن و سوڕی مانگانەیان بەسەر دێت، رەحم لە پیسی دەرەوە بپارێزێت.
ئەم پێستە زیادەیەش جۆری زۆرە، هەیانە کونێکی بچوکی تێدایە و هەیشە کۆمەڵێك کونی ورد ورد، هەیە هەر داخراوە و لە حاڵەتی جووت بووندا ئازارێکی زۆر بە کچەکە دەبەخشێت، بۆیە دەبێت دکتۆرێکی تایبەتمەند ئەو کەناڵە بکاتەوە.

ئەوەشی دەبێتە مایەی ترسی ژیانی کچان ئەوەیە کە هەیە بەهیچ شێوەیەك ئەم زیادەیەی نییە، هەیشە زۆر ئەستوورە و بە سێکس کردنیش

نادێت، جۆریش هەیە لاستیکییە و لەگەڵ سێکسدا دەکشێت، جۆریش هەیە خۆی لەبنەڕەتدا کونەکەی ئەوەندە گەورەیە کە هەست بە هەبوونی ناکرێت، ئەمەش وادەکات لە حاڵەتی رودانی سێکسدا خوێنی لێنەیەت.
لە هەر جۆرێك لەوانەی کە باسمانکردن کە هۆکاری ئەوەن کچەکە خوێنی نەبێت ئەوا لە غیابی هۆشیاری سێکس و باڵادەستی ئیسلامدا کچان رووبەڕووی مەرگ دەبنەوە لەبەر هۆیەك کە فسیۆلۆژییە و هیچ سوچ و تاوانێکی ئەوانی تیایا نییە و شەریعەتێك کە بێئاگایە لە زانست و کۆمەڵگایەك کە کوێرانە رەوایەتی دەدات بە پەیڕەوکردنی شەریعەتێك کە سەر بە ١٤٠٠ ساڵ لەمەوبەرە، ئەمەش دەرەنجامی وەهای لێدەکەوێتەوە کە کۆمەڵێك مەلا دەستخۆشی لێبکەن و کۆمەڵێك بەناو رۆشنبیریش دەیخەنە پاڵ کوردایەتی و لە پەراوێزی هەموو ئەمانەشدا کۆمەڵێك کچی تر خۆیان بۆ ئەو تۆستە ئاڵۆز و تەم و مژاوییە ئامادە دەکەن.

زانستیش دەڵێت: زۆرجار کچان دەتوانن دووگیان ببن، بەبێ ئەوەی ئەم پەردە سەر بەهەرایە هیچی بەسەربێت.
نە بەم باسە و نە دەردسەریی و نەهامەتییەکانی ژن بەدەست پەردەی کچێنی و دینێکی خوێنڕێژ و بە کۆیلە تەماشاکردنی ژن وەك ماتریاڵێکی سێکسی بۆ تێرکردنی غەریزە و خواستە جەستەییەکانی پیاو بەکۆتا دێت، بەڵام لەکۆتایی ئەم وتارەدا دووبارە دێمەوە سەر ئەو هەقیقەتە زانستییەی کە ئەو پەردەیە نە بەڵگەیە بۆ پاکی و نە خودا وەك نێرمی کچێنی دایناوە و نە هەموو کچێکیش یەك شێوازی هەیە.

ئەوەی دەگوزەرێ خودی ئیسلامەکەیە کە شەریعەتی بەخۆی داوە کە بەناوی خوداوە پەیامە چەپەڵەکانی خۆی پیادە بکات، ئەمەش ببەستێتەوە بە کچێنی ئەو حۆریانەی کە لەپێناو گەیشتن پێیان و سێکس کردن لەگەڵیان دنیایان لەخوێنی خۆیاندا گەوزاندووە و لەسایەی ئەواندا جیهان بەگشتی و رۆژهەڵاتی ناوین بەتایبەتی بە تونێلێکی تاریك و پڕ شەڕ و کوشتار و مەترسیدا تێدەپەڕێت.

سامان عەول
15.04.2017

"لۆگۆس" پرۆژەیەکی فەلسەفی نوێیە

"لۆگۆس" ناوی پرۆژەیەکی فەلسەفیی نوێیە، کە لە ئیستا بە بڵاوکردنەوەی گۆڤارێک خۆی بەیان کردووە. ئەم پرۆژەیە لەلایەن هەریەک لە شاهۆ عوسمان و هەرەم عوسمانەوە سەرپەرشتی دەکرێت و هیچ دەزگاو لایەنێک لە پشتیەوە نییەو خەرجی پرۆژەکەش لە گیرفانی خۆیان دابینی دەکەن. هەرەم عوسمان سەبارەت بە پرۆژەکە بەمجۆرە دوا: "ئەوەی لە مێژووی بیرکردنەوەی کوردو بڵاوکردنەوەی کوردیدا تێبینیمان کردووە، پرۆژەی خۆتەرخانکراوی فەلسەفیمان نەبووە، ئەمەش بە بڕوای ئێمە کەلێنێکی مەعریفی گەورەیە. چونکە فەلسەفە دایکی گشت زانستەکانەو باوکی بیرکردنەوەیە، بۆیە گەڕانەوە بۆ فەلسەفە گەڕانەوەیە بۆ بنەما، لێرەوە "لۆگۆس"مان بۆ کاری فەلسەفی تەرخان کرد. ئەوەی لە ئیستاشدا ئەنجامی دەدەین بڵاوکردنەوەی گۆڤارێکە، بەڵام بۆ ئایندە کارەکە فراوانتر دەکەین".

سەبارەت بە ژمارەی یەکەمی گۆڤارەکە ئاماژەی بەوە کرد: "تەوەری سەرەکی ئەم ژمارەیەی گۆڤارەکە تەرخانە بە پرسی فەلسەفە چییە؟ دیارە ئەمەش پرسێکی بنەڕەتییەو بە پێویستمان زانی لە دەستپێکەوە بەم پرسە بڕۆینە ناوە. هەوڵیشمانداوە زۆرتر پشت بە تێکستی بنەڕەتی ببەستین و زیاتر لە زمانی یەکەمەوە وەرگێڕانیان بۆ بکەین، بۆ نموونە لەم ژمارەیەدا دوو نووسراوی هایدیگەرو نووسراوێکی دێلۆزو گواتاری، بادیۆ، ژیژێک..بڵاوکردۆتەوە. وەک دەشزانرێت ئەم دەقە بنەڕەتیانە تێگەیشتنیان ئاسان نییە، بۆیە هەر لە گۆڤارەکەدا بیرمان لەوە کردۆتەوە جگەلەو دەقانە دەقی دیکە هەبن زیاتر پەروەردەیی و زانیاریدەر بن، بۆ نموونە لەبارەی فەلسەفەی عەرەبی و ئیسلامی بەشێوەیەکی پانۆرامایی وێنەیەکی گشتیمان پێشکەشکردووە، یان پسپۆرێکی فەلسەفە لە زیندانێکدا لەگەڵ زیندانییەکاندا فێری راوێژی وجودیمان دەکات.

لەلایەکی دیکەوە سود لە ئەزموونی پسپۆڕانی فەلسەفە لەوڵاتانی دراوسێ و دەرەوە وەردەگرین، بۆ نموونە لەم ژمارەیەدا لەگەڵ هیگڵناسێکی فارسدا چاوپێکەوتنمان کردووە. هاوکات کار لەسەر پەیوەندی کوردو فەلسەفە دەکەین، ئەمەش بەڵگەی جیاواز کە خۆی لە خوێندنەوەو ناساندن و ڕەخنەگرتن و دیالۆگکردندا دەبینێتەوە. بۆ نموونە لەم ژمارەیەدا کارمان لەسەر یەکەم کتێبی فەلسەفی کە بە

زمانی کوردی نووسراوە کردووە. هەروەها ل□ بارەی گۆڤاری "بوون"ەوە کە لە گەرمەی شەڕی ناوخۆدا بڵـــاوبۆتەوە نووســــیومانە". ئەمەی خوارەوەش ناونیشانی ئەو بابەتانەن کە لە ژمارەی یەکەمی لۆگۆسدا بڵاوکراوەتەوە.

١ــ پرسی فەلسەفە لای فەیلەسوفانی ئەنتیك(كلاسیك)، ئامادەکردن و وەرگێڕانی: شاهۆ عوسمان
٢ــ فەلسەفە، ڕێگای پێنجەم، ڕینە دیکارت.. وەرگێڕانی: لۆگۆس
٣ــ گفتوگۆ لەگەڵ د.محەمەد مەهدی ئەردەبیلی، توێژەر و هیگڵناس، ئا: وەلید عومەر، هەرێم عوسمان
٤ـــ پێناســکردنی فەلســەفە لەخــودی خۆیەوە- لەڕێــی گــووتەیەکی نۆڤالیسەوە، مارتن هایدێگەر، لەئەڵمانییەوە: بەکر عەلی
٥ــ کۆتایی فەلسەفە، مارتن هایدیگەر، لە ئەڵمانییەوە: شاهۆ عوسمان
٦ــ فەلسەفە چییە؟ د.محەمەد کەمال
٧ـــ دەروازەیــەك بۆ فەلســەفەی عەرەبــی- ئیسلامــی، ئامــادەکردن و وەرگێڕان: ناجی ئەفراسیاو
٨ــ فەلسەفە چییە؟ ژیل دۆلوز، فێلیکس گواتاری، و. لە فرەنسییەوە: فازڵ مەحمود، کاروان ئەحمەد
٩ــ لەبارەی فەلسەفەی بادیۆوە، هەرێم عوسمان- زەردەشت نورەدین
١٠ــ پێناسەی فەلسەفە، ئالان بادیۆ، لە ئینگلیزییەوە: زەردەشت نورەدین
١١ــ پۆرترێتێکی فەیلەسوف، پیتەرسلۆتەردایک.. بەکر عەلی
١٢ــ فەلسەفە دیالۆگ نییە، سلاڤۆی ژیژەك، وەرگێڕانی: وەلید عومەر
١٣ــ فەلسەفە وەک ئازایەتی، دەربارەی سوودەکانی ڕاوێژی وجودیی، دەهلیان کیربی، لەئینگلیزییەوە: سەیوان ئازاد
١٤ــ پرەنسیپی نادڵنیایی هایزنبێرگ و فەلسەفەی کانت:
بۆچی ستیڤن هۆوکینگ پێیوایە فەلسەفە مردووە، حسێن حسێنی، جەبار محەمەدئەمین فەتاح، سەعید کاکی، ئارمان خەلیل، وەرگێڕان: ئارمان خەلیل
١٥ــ لەبارەی گۆڤاری (بوون)ەوە، هەرێم عوسمان
١٦ــ یەکەم ڕوودا وی فەلسەفی بە زمانی کوردی- تێڕامان لە یەکەم پەرتوکی فەلسەفی بە کوردی..ئامادەکردنی، لۆگۆس
١٧ــ فەرهەنگی چەمکە بنەڕەتییەکانی فەلسەفە
ئامادەکردن و وەرگێڕانی لە ئەڵمانییەوە: لۆگۆس

گاڵتەجاڕی ... سەردار جاف

لایەنی رامیاری ئەگەرچی پڕ لە فرت و فێڵ و گەوجاندنی بەرامبەر و خڵەتکردنە چاوی خەڵکییە، لێ پێویستە هێندە لێزانانە و وریایی و بە عەقڵانیەتیەوە پەنای بۆ ببرێت، نەك خەڵکی سادە و نەزانی سیاسی شبە زەقی هەستی پێ بکەن. دەڵێن سیاسەت هونەری شیاندنە (فن الممکنات) ە، بەڵام ئەو هونەرە پێویستی بە داڕشتنی هونەرمەند و دەست ڕەنگینی خۆی هەیە جگە لەوەیش شێوازی ئەکادیمیانە و زانستیانەی گەرەکە، تاوەکو باوەڕ کردن و سازبوون و قایلبوونێکی رەهایی بچەسپێنێت و مسۆگەر بکات، نەك پێچەوانەکەی راست بێت.

نامەوێ بە وردەکارییەوە بچمە نێو هەڵتۆقینی بەرەیەکی سست و لاوازی رژێمهەڵاتی کە خۆی لە (روسیا و ئێران و سوریا) دەبینێتەوە، بە زەقی وا خۆیان نیشانداوە کە رووبەرووی بەرەی خۆرئاوا دەبنەوە، کە هەر لە نێو ئەندامانی هەمیشەیی ئەنجومەنی ئاسایشی نێو دەوڵەتی سێ زلهێز خۆی لەم بەرەیەدا دەبینیتەوە (ئەمریکا و فەرەنسا و بەریتانیا) دیارن و هەرگیزا و هەرگیز لە گەڵ بەرەی لاوازدا بەراورد ناکرێن، لە هەمانکاتدا بەرە لاوازەکە بۆ یەکەمجار دۆستێکی هەمیشە نزیکی خۆی لە دەستدا کە ئەویش وڵاتی چینە و ئەندامی

هەمیشەیی ئەو ئەنجومەنەیشە، ئەوە جگە لە پەیمانی ناتۆ و چەندین وڵاتی تر پاڵپشت و پشتگیری ئەو بەرەیەن، رەنگە وڵاتانی روسیا و ئیران بۆ ئەو کۆبوونەوە سێقۆڵییەی خۆیان نەیانتوانیووە نزیکترین وڵات لە خۆیان بۆ کۆبوونەوەکەی ڕۆژی 14 / 4 / 2017 مۆسکۆ پەلکێش بکەن کە ئەویش ئێراقە و تەواوی جومگەکانی دەسەلات لە لایەن ئێرانەوە کۆنترۆڵ کراوە، چونکە هەموو لایەك لە سیاسەتی دەولەتی ئێراقی ئێستا و ئەمریکا ئاگادارن.

لەم ڕێگە سست و لاوازە نابەرابەرەوە لێدوان و قسەی وا دەکەن کە نەك مایەی شەرمەزارییە بگرە ئابروو چوونیشە بۆ خۆدی دەولەتەکە خۆیشی، بە هەموو لێکدانەوەی خۆیان پێیان وایە هێندە درۆ بکە تا بۆ خۆیشت گومانت لە راستی قسەکانت نەبێت، بەڵام ئیمڕۆ ئێمە لە سەدەی بیست یەکدا دەژین نەك زیاتر لە هەزار و چوار سەد ساڵ لەمەوبەر ، بەگێل زانینی خەڵکی جاڵدانی کالفامی و گێل بوونی خودە لە زەمەن و ئەو کارەساتەی لە ناوچەکەدا دەگوزەرێ، لە لایەك ئەمریکا سوریا بۆردومان دەکات و لە لایەکی دیکەوە کەشتی فرۆکە هەڵگری رووەو دوورگەکانی کۆریای باکوور رەوانە دەکات و لە لایەکی تریشەوە دایکی بۆمبەکانی کە بە بۆمبی ئەتۆمی بچوك ناسراون لە ئەفغانستادا دژ بە گروپی 600 تا 800 کەسی بەکار دێت، کە ئەمە خۆی لە خۆیدا نامەی ئەمریکایە بۆ روس دەست بەرداری سوریا ببێت، جا ئاغای زەریفی وەزیری دەرەوەی کۆماری ئیسلامی ئیران دەزانێ کوێی دێشێت بۆیە لە کۆنگرە ڕۆژنامەوانییەکەی هەینی 14 / 4 / 2017 هیستریایی پێوە دیار بوو، ناچار خەڵکەکە بە گێل و کاڵفام بزانێت، وەلێ مرۆڤی ئاسایی بە زەقی لە وتەکانیدا هەستی بەوە دەکرد کە ئەو تۆماهۆکانەی ڕۆژی 7 ی ئاپریل ئاراستەی شعێرات کران بۆ سەر دێی کۆماری ئیسلامی ئیران بوون، ئەوەی زیاتر سەرنجی بەندەی راکێشا ئەو وتە گاڵتەجاڕی و بێ بەهایە بوو کە گووتی (ڕێگە لە پرۆسەی بەرەو پێشچوونی دیموکراسی لە سوریا گیراوە) بەراستی مرۆڤ قێ زلە خۆی دەکاتەوە وەزیری دەرەوەی وڵاتێك بەم جۆرە بدوێ ، کە ئەم جۆرە قسانە هەرگیزاە هەرگیز مایەی گویٍگلاتن نین، من ئەوە بە گەمژەیی خودی زەریفی تێدەگەم نەك گەوجاندن و گێلی خەڵکی، تەواوی دونیا لە سیاسەت و دیموکراسی ناحلی و نەزان بن، زۆر باش و بە وردی درم بەوە دەکەن کە بە درێژایی دەوڵەتی سوریا لە سایەی حیزبی بەعسدا جگە لە دڕندایەتی و سەرکوتکردن و عەقلییەتی هەمەجیەتی عەسکەرتاریەت بە هیچ جۆرێ ئاشنای تولە ڕێی دیموکراسی نەبوونەتەوە، بۆیە لێرەوە بە ئاغای زەریفی دەڵێن با ئەو وتەیەی بەرەو وتاری ڕۆژی هەینی مزگەوتەکانی بباتەوە خەڵکە دواکەوتووەکەی

خەلافەتی ئیسلامی خۆیانی پێ گۆل بکاـ نەك فریودانی کۆمەڵگای مۆدیرنیستە.
زەریفی دیکتاتۆری بە دیموکراسی تێدەگات، ئاغا گیان زەهمەت نەبێ کەمێك لەو دیکوکراسیەی خۆتمان فێر بکە ، با ئیمەیش ئیتر لە هەناسەی ئازادی دەربرین ڕێگر بین و مرۆق خنکاندن و گەوجاندنی خەڵك و سیاسەت بە گاڵتەجاری کردن پیادە بکەین .

دوبەی یـــان دارفــورێکی تـــر!...
شێرزاد وڵاتدۆست

ساڵـانێک بـوو گوێبیسـتی بـانگەشەی سـەیر و سـەمەرە دەبـووین لە بەرپرسـانی هەرێـم ، کە تەنیـا بۆ سـەرنجڕاکێشان و خەڵەتانـدنی ڕایگشتـی و پەردەپۆشکردنـی گەنـدەڵیەکانیان ئەم دروشـم و بانگەشانەیان بۆ گوێ خەڵکدا دەدا ، یەکێک لەو بانگەشانە بریتیبوو لە بوونیادنانی ئەمارەت و هەرێمێک هاوشێوەی ئەماراتی دوبەی لە میرنشینـی ئیمـارەتی عەرەبـی ، بەشێـوەیەک ئاسـتی خۆشگـوزەرانی و ئابوری و پێشکەوتنی هەرێمی کوردستان هیچی وای کەمتر نەبێت لە ئاسـتی ئەو خۆشگــوزرانی و پێشکەوتنەی دوبەی و وڵاتـانی کەنـداوی عەرەبی دا بوونی هەیە.

لە جێی خۆیەتی دوای تێپەربوونی چەندان ساڵ بەسەر ئەو بانگەشە و گوتافە بریقدارنە تێڕامێنین ، ئاخۆ چی بەرهەم هات لەم هەموو بەڵێنە بریقەدارە ، ئایە هەرێمک بەرهەم هات هاوشێوەی دوبەی پێی بێت لە خۆشگـوزرانی و ئـاودانی و پێشتکەوتـن ، یـاخود هەرێمێـک هاوشێوە لەگەڵ هەرێمی دارفور لە سودان پڕ لە کێشە و قەیران و هەژاری و دواکەوتویی بەرهەمهات ! ، دوبەی و دارفور دوو هەرێم هەر یەکەیان بەشێک لە وڵاتێکی عەرەبی ، بەڵام یەک پێچەوانەی یەکتر ، ئەگەر سەیری ژیانی هاوڵاتیەکی ئیمارەتی بکەین لە دوبەی دەبـینین هاوڵاتیـانی دوبەی لە چ نـاز و نیعمەتێـک ژیـان بەڕێـدەکەن و هاوڵاتیانی نیشتەجێ لە هەرێمی دارفور لە سودان لە چ باردۆخێکی نـاوهەموار و هەژاری ژیـان دەکەن ، لەکـاتێک ئەو هەردووک خـاک دەوڵەمەندن بە نەوت و مادەی کانزایی زۆر، بەڵام سادەترین نمونە

وەربگرین دەبینن چ جیاوزیەکی مەزن لە نێوان ئەو دوو مەملەکەتەدا هەیە ، ئەگەر داهاتی تاکە کەس وک نمونە وەربگرین دەبینین دەیان هەزار دۆلار دۆلار جیاوزی هەیە لە داهاتی ساڵانەی تاکەکەس لەو دوو شوێنە ، بەجۆرێک داهاتی تاکە کەس لە دوبەی سەروو 50 هەزار دۆلارە ، لەکاتێک داهاتی تاکە کەس لە سودان و دارفور وەک بەشێک لەو وڵاتە لە 4 هەزار دۆلار تێپەڕناکات و بە یەکێک لە خراپترین ئەو شوێنانە هەژمار دەکرێت بۆ ژیان کرد لە جیهان!.

ئەگەر هەر لەسەر بنەمای داهاتی تاکەکەس و کەمێک پێوەری تر بەراوردێکی بچوکی هەرێمی کوردستان و دوبەی و دارفور بکەین، ئەوادەبینین داهاتی تاکەکەس لە هەرێمی کوردستان بەنزیکەی 4 هەزار دۆلارە بۆ هەرکەسێک ، لەگەڵ نەبوونی هیچ داتایەک بەهۆی دیار نەبوونی ڕێژەی بوجەی ساڵانەی هەرێم لەم چەند ساڵەی دوایی ، بەڵام بە وەرگرتنی ڕێژەی بوجەی ساڵانی پێشوو ، هەروەها بە بوونی قەیرانی دارایی ڕێژەیەکی تەخمین کراوی دەگەین بەم ژمارەیە بە نزیککراوەیی ، هەر لە ژێر ڕۆشنایی نمونەیەکی وەها باردۆخی پڕ لە کێشەی ناوخۆیی و خراپی هەموو خزمەتگوزارییە گشتییەکان و دەیان نمونەی خراپی تری بارودۆخی هەرێمی کوردستان بۆمان دەردەکەوێت ، هەرێمی کوردستان لە هانگاونان بۆ بوون بە دوبەیەکی تر هەنگاو دەنێت بۆ بوون بە دارفوورێکی تر.

بەڵام ئەگەر بەشێوەیەکی تر سەیری ئەم بابەتە بکەین واتا ئەگەر بانگەشەی دەسەڵاتدارانی هەرێم لەوەوە سەرچاوەی گرتبێت ، کە ژیان و ماڵ و سامانی خۆیان و کەسوکار و دارودەستەکایان هاوشێوەی شێخ و میرەکانی دوبەی و وڵاتانی کەنداوی عەرەبی لێدەکەن ، ئەوا بانگەشە و بەڵێنەکەیان ڕاست دەرچووە و لەڕووی خۆشگوزەرانی و بوون بە خاوەن کۆمپانیای مەزن و ملیارلەر هیچیان کەمتر نیە لە شێخەکانی دوبەی ، لە ژیانی بارودۆخی خەڵکیان بە جۆرێک لێکردووە کە هاوشێوە بێت لەگەڵ ژیانی باردۆخی هەرە شوێنەدواکەوتووەکانی دونیا ، لەگەڵ ئەوەی دانیشتوانی ئەم هەرێمە ژیان لەسەر خاکێک بەسەردەکەن ، کە دەریایەک لە نەوت و گازی سروشتی و جۆرەها مادەی کانزایی بەنرخ لە خۆدەگرێت ، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا تا ئێستا هاوڵاتیان لە باردۆخێک دا دەژین کە جۆرەها قەیرانی دروستکراو و کێشەو گرفت بەرۆکی گرتوون ، بەجۆرێک هەرچەنێک سەیری باردۆخی ژیان بکەین لە هەرێمی کوردستان ، ئەوا دەبینین ڕۆژ لە دوای ڕۆژ لەهەنگاونانداین بۆ دواوە و لە جێگای بوون بە دوبەیەکی تر هەنگاو دەنێین بۆ بوون بە دارفورێکی تر…

مەترسیەکانی بەردەم چەسپاندنی دەستوری تورکیا ... ئەرکان محمد

ئەمڕۆ پرۆسەی دەنگدان بۆ راپرسیەکەی تورکیا لەسەر هەموارکردنەوەی دەستوری تورکیا بەڕێوەچوو ، بەپێی جیاکردنەوەی لە 71% دەنگەکان ، دەنگی بەڵێ بۆ هەمواری دەستوری تورکیا لە پێش دەنگی نەخێرەوەیە. ئەگەر دەنگی بەڵێ لە راپرسیەکەدا زۆر ترین بێت ،ئەوا ئەم گۆڕانکاریانە لە دەستوری تورکیادا روودەدات، دەسەڵاتێکی بەرفراوانی سەرۆك کۆمار دەگرێتەوە کە بریتین لە ؛

١-سەرۆك خۆی حکومەت پێک دەهێنێت و پۆستی سەرۆك وەزیران هەڵدەوەشێنێتەوە و جێگرێك یاخود زیاتر بۆخۆی دادەمەزرێنێت.

٢-سەرۆکی وڵات فەرماندەیی هێزە چەکدارەکان دەکات، جگە لەوەی دەسەڵاتی دامەزراندنی فەرماندەکانی سوپا و هێزە ئەمنییەکان و گەورە فەرمانبەرانی دەوڵەت و لەکارخستنیانی دەبێت.

٣-سەرۆک دەست لە کاری دادوەری وەردەدات لەڕێگای هەڵبژاردنی چوار ئەندامی ئەنجوومەنی باڵای دادوەری و داواکارانی گشتییەوە .

٤-بەرپرس دەبێت لە دامەزراندن و لەکارخستنی کەسایەتییەکانی دەسەڵاتی دادوەری، ئەمە لەکاتێکدا پەرلەمان تەنها دەسەڵاتی دامەزراندنی حەوت ئەندامی ئەنجوومەنی باڵای دادوەری دەبێت. ٥-سەرۆك لەبری پەرلەمان مافی سەپاندنی دۆخی کتوپڕی دەبێت، جگە لە رابەرایەتیکردنی پارتێکی سیاسیی، کە بەوەش ژمارەی پەرلەمانتاران لە (550) ئەندامەوە دەبێتە (600) ئەندام و کەمترین تەمەنی رێگا پێدراو بۆ خۆ پاڵاوتنی پەرلەمانتار لە 25 ساڵەوە دەبێت بە 18 ساڵ.

٥-سەرۆك لەبری چوار ساڵ جارێك، هەموو پێنج ساڵ جارێك دەسەڵاتی رێکخستنی هەڵبژاردنی پەرلەمانی دەبێت لەهەمان رۆژی هەڵبژاردنی سەرۆکایەتیدا، هەرچی پەرلەمانیشە، ئەوا دەسەڵاتی یاسادانان و هەمواری یاسا و سەرپەرشتیکردنی ئەدای سەرۆکی دەبێت.

٦-سەرۆك دەسەڵاتی دەرکردنی بەیاننامەی سەرۆکایەتی دەبێت لەسەر هەموو پرسەکانی پەیوەست بە دەسەڵاتە جێبەجێکارەکانی، گەر سەرۆکیش بە ئەنجامدانی تاوان یاخود گەندەڵی تۆمەتبار کرا، ئەوا پەرلەمان

دەتوانێت بە دەنگی 360 پەرلەمانتار لەکۆی 600 پەرلەمانتار داوای کردنەوەی دۆسیەی لێکۆڵینەوە بکات، ئەمە لەکاتێکدا بەپێی پڕۆژە نوێیەکە سەرۆک بۆی هەیە پەرلەمان هەڵبوەشێنێتەوە و داوای ئەنجامدانی هەڵبژاردنی تازە بکات، ئەمە جگە لەوەی دەسەڵاتی ئەوەی هەیە لەکۆی 15 دادوەری دادگای دەستووری، 12 دادوەر دابمەزرێنێت، کە دواجار هەر ئەو دادوەرانەش مافی دادگاییکردنی سەرۆکیان دەبێت گەر تۆمەتی ئاڕاستە بکرێت.

گەمە شاراوەکانی ژیان لە (گەمە شاراوەکانی با) … ئاری زێندینی

لەناو ورتە ورت و ژاوەژاوو قڕەقڕو بێ هیوایی و بەرەو داڕووخانی دەروونی مرۆڤەکان لە کوچەی شار ژیان گەمە دەکات و بەردەوامە لە ژیان بەڵام بە شەرمنی و بەشاراوەیی لە پێشانگایی کۆلاژی (گەمە شاراوەکانی با) ی هونەرمەندو شاعیر (نەژاد عەزیز سورمێ) .
لەم پێشانگایە سەلیقەو سەبرو بیری قوڵی هونەرمەند دەچێتە قوڵایی ژیان کە ئینسانەکان نامرن و گەر بە ئاشکراش نەبێ ئەوە بە شاراوەیی گەمە لەگەڵ ژیان دەکەن !(گەمە شاراوەکانی با) گەمەی مرۆڤەکان کە مرۆڤ هەم زاڵمەو هەم مەزڵووم , خۆیان خاوەنی گەمەکانی ناخی خۆیانن , خاوەنی گەمەکانی سروشتن , ئەو هەموو ناماقوڵی و نایەکسانی ژیان یەك پارچەیە کەچی مرۆڤەکان دەیکەن بە هەزار پارچە کە هەمووی گەمەی شەیتانی مرۆڤەکانن کە ژیان دەکەنە پارچە پارچەو پارچەیەك لە (درۆکردن- زوڵم کردن – نادادپەروەری – بێ ئینسانی) , پێشانگایی کۆلاژی (گەمە شاراوەکانی با) پەسنی ژیانە کە ژیان بۆ مرۆڤ نرخی هەیە ؟ ! ژیان بۆ مرۆڤ ژیانە ؟!پێش ئەوەی دڵەکان وەڵام بدەنەوە چاوەکان وەڵام نادەنەوە بەڵکو حوکم دەدەن , چاوەکان ڕۆژانە ژیان دەبینن و وێنایی دەکەن بەڵام بە داخەوە دڵی مرۆڤەکان سستن و بەرەونەمان و لە لێدان دەکەون !

فیلمی کوردیی "بێدەنگ" لە فیستیڤاڵی جیهانی فیلمی فەجر بەشداریی دەکات

مەنسوور جیهانی – فیلمی کوردیی "بێدەنگ" لە دەرهێنانی "عەلی عەسگەری" و "فەرنووش سەمەدی" لە فیستیڤاڵی جیهانی فیلمی فەجر نمایش دەکرێت.

فیلمی کوردیی "سکوت" واتە "بێدەنگ" The Silence لە دەرهێنانی هاوبەشی سینەماکارانی ئێرانی دانیشتووی وڵاتی ئیتاڵیا "عەلی عەسگەری" و "فەرنووش سەمەدی" بەرهەمی وڵاتانی ئیتاڵیا و ئەڵمانیا لە بەشی پێشبڕکێی "نێودەوڵەتی" بە ناونیشانی "سینەمای سەعادەت" لە میانەی سی و پێنجەمین خولی فیستیڤاڵی جیهانی فیلمی فەجر لە کۆمەڵەی سینەمایی پەردیسی "چارسوو" لە شاری تاران نمایش دەکرێت و لەگەڵ 14 فیلم لە وڵاتانی جۆراوجۆری جیهان لە رکابەریدا دەبێت.

ئەم کورتە فیلمە چیرۆکی کچێکی کورد و دایکی پەنابەریی لە وڵاتی ئیتاڵیا بۆ بینەر دەگێڕێتەوە کە سەردانی دکتۆر دەکەن بەڵام کچەکە بە جیاتی ئەوەی کە قسەکانی دکتۆرەکە بۆ وەربگێڕێتە سەر زمانی کوردی، بێدەنگ دەبێت.

"بێدەنگ" کە بۆ یەکەمین جار لە بەشی پێشبڕکێی سەرەکی نێودەوڵەتی شەست و نۆیەمین خولی فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی کان لە وڵاتی فەڕەنسا و هەروەها کۆمەڵێک فیستیڤاڵی جیهانی نمایشکراوە و تا ئێستا چەندین خەڵاتی گرینگی بەدەستهێناوە لە بەشی پێشبڕکێی کورتە فیلمەکانی "سینەمای جیهان" لە چوارەمین خولی فیستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی دهۆک لە هەرێمی کوردستان نمایشکرا.

کورتە فیلمی "بێدەنگ" بۆ بردنەوەی خەڵاتی بەشی پێشبڕکێی سەرەکی "نێودەوڵەتی" بە ناونیشانی "سینەمای سەعادەت" لە سی و پێنجەمین خولی فیستیڤاڵی جیهانی فیلمی فەجر لەگەڵ 14 کورتە فیلم لە وڵاتانی جۆراوجۆری جیهان لە رکابەریدا دەبێت، لەوانە: کورتە فیلمی "قوناغ" A Place لە دەرهێنانی "ئەیوان فەرناندێز دی کۆرۆبا" لە وڵاتی ئیسپانیا، کورتە فیلمی "ئامالیمبۆ" Amalimbo لە دەرهێنانی "خوان پابلۆ لیبۆسارت" لە وڵاتی سوید، کورتە فیلمی "بە هۆی ئەڤینەوە" Because of Love لە دەرهێنانی "یوم. عەبدوالغفوور شاهین" لە وڵاتی تورکیا، کورتە فیلمی "ئەو پەڕی سنوور" Beyond the Border لە دەرهێنانی "دانیلۆ لۆکا" لە وڵاتی سویسڕا، کورتە

فیلمی "هێرش بۆ هەژدیها" Charge The Dragon لە دەرهێنانی "یان بەبنیچەک" لە وڵاتانی کۆماری چیک و ئسلۆڤانیا، کورتە فیلمی "هەراجی خەونەکان" Dreams on Sale لە دەرهێنانی "ولاد بەزیانۆ" لە وڵاتی ڕۆمانی، کورتە فیلمی "ماڵ" Home لە دەرهێنانی "ئێرینا تسیلیک" لە وڵاتی ئۆکراین، کورتە فیلمی "نامرۆڤانە" Inhuman لە دەرهێنانی "دانیێل دیمیدرۆف" لە وڵاتی رووسیا، کورتە فیلمی "ڕۆژەکانی دوایی" Last Days لە دەرهێنانی "ئارتۆرۆ لەئێن لیرنا" لە وڵاتانی پێرۆ و ئیسپانیا، کورتە فیلمی "مەسخ" Metamorphosis لە دەرهێنانی "ئادریان ئارسە" لە وڵاتی مەکزیک، کورتە فیلمی "سرتەکانی با" Wind’s Whispers لە دەرهێنانی "لۆئیک ژێنۆ" لە وڵاتی فەڕەنسا، کورتە فیلمی "ریکلامی فرۆش" Online Shopping لە دەرهێنانی "قەسیدە گوڵمەکانی" لە وڵاتی ئێران، کورتە فیلمی "تەناوب" Periodicty لە دەرهێنانی "عەلی خوشدونی فەراهانی" لە وڵاتی ئێران و هەروەها کورتە فیلمی "پێشخزمەت" The Servant لە دەرهێنانی "فوئاد نووش عابیدی" لە وڵاتی ئێران.

بەڕێوەبەرایەتی ڕاگەیاندنی گشتیی فیستیڤاڵی جیهانی فیلمی فەجر.

کولتورو ئەدەب و ڕۆشنبیری شاخ و پیاو سالاری کوردایەتی ! … وەستا سابیر

کولتورو ئەدەب و ڕۆشنبیری و پەروەردەی سیاسی شاخ ئاوەزانە بە پیاو سالاری و سووکایەتی بە ژنان ، گۆڕانکاریەک کە لە ڕۆژئاوا بە سەر ئەم کولتورەدا هات ئەوەیە پیاوسالاری لەم ئەدەب و پەروەردەو کولتورەدا خرایە لایەوەو نەفرەتی لەکرا ….
کولتورو ئەدەبی عەشیرەتی و تایەفەیی و کە سەرەک تاقم و حیزبە قەومیە عەشیرەتیەکان لە گەڵ خۆیان گواستیانەوە بۆ ناو شاخ و لەوێ بە زەبری چەک درێژەیان پێداو کۆمەڵگایەکی دەبەنگ و گەوجەنراوو خەسێنراوو سووکایەتی و وەلا خستنی ژنان و دەستدرێژی سێکسی و خیانەت لە و جوتیارو زەحمەتکێشانەی کە ئەوانیان لە

گوندەكانیاندا ئە حەواندەوە ، وە بەكار□نانیان بۆ هەموو كارێكی سوغرە كێشی و ه□ك□شانی هەر تاكە كەسێكی ڕادیكالیست یان پێشكەوتوخواز كە نا□زایەتی بە كارو كردەوەی ئەوان دەربڕی بێت لە ئاوی ساردی حەوزی مزگەوتەكان و ه□□ش□لێكردن و دروستكردن و هەڵپێچانی چەندین بوختان و ناووناتۆرەی ناشیرین و ئیرهابی ڕوحی ت□نانەت گاڵتە جاڕی بە بیرو بۆچوونەكان ……هتد

ئەم كولتورو ڕۆشەنبیری و پەروەردە ی پیاو سالاری□ كە ڕیشەكەی لە ناو كۆمەڵگای عەشیرەتی و دواكەوتووی خێڵكی و (قروي) كوردان دایە و ئەم دەسەڵاتدار□ خ□□كیيانە بە زەبری چەك كۆمەڵگایا لە چوارچێوەی ئەم كولتورو فەرهەنگەدا هێشتۆتەوە ….. تەكنۆلۆجیاو ئەنتەرنێت لە ناوچەی دەسەڵاتداری□تی ئیمارەیی و خێڵكی زەردو سەوزدا چۆتە خزمەتی تانوپۆی دابو نەرێتی و كولتورو پەروەردەی پیاوسالا ری و عەنتەری□تی حیزبە دەسەڵاتدارە كوردییەكان …..

لەم ئەدەب و داب و نەرێتەدا خێزان بە واتای ووشە زۆر لەوە خراپتر هەڵوەشاو□ تەوە كە لە ووڵاتە سەرمایەداریە پێشكەوتووەكاندا هەیە ، لەم ووڵاتە پێشكەوتوو ە پیشەسازیە سەرمایەداریانەدا مرۆڤایەتی گەیشتۆتە ئاستێك كە توانای جیابوونەوەی فەرمیان هەیە بە ئاشكرا و بەستنی پەیوەندیەكی تری كۆمەڵایەتی هاوسەرگیری و بەبێ خیانەتی پشتە ملە و بە دزی هاوسەرەكەی ، بەڵام لەم كۆمەڵگا رع□وی و كۆنەپەرستە پیاوسالارەكاندا ژن تەنها هۆیەكە بۆ سێكس و منداڵبوون و پیاو تیایدا خۆی وەك بەرانێك سەیر ئەكات كە مافی خۆیەتی لە گەڵ هەر ژنێك جووت بێت ، ….. كۆمەڵگای دواكەوتووی خێڵكی كوردایەتی توڕەهاترین و ناوزڕاوترین كۆمەڵگای بەشەری□ كە بە كوشتنی خۆشەویستی و ژنان بە ناو بانگە ، وە خۆشەویستی و ژیان تەنها بۆ پیاوان بە ڕەوا ئەبینرێت .

هەر دام و دەزگایەك كە دادگاكانیش بەشێكن لەم سیستەمە خێڵەكییە تەنها بۆ ڕووكەشكردن و ڕازاند نەوەی ئیداری ودەسەڵاتی خۆیان دانراون ، ئەگینا هەموو دەسەڵاتێك لە دەستی سەرۆك حیزبە خێڵكییەكاندايە….. هەر هێزو كەسێك كە پشت بە یاسایی بوونی ئەم دام ودەزگایانە ئە بەستێت ، تەنها بۆ گەوجكردنی خەڵك و خۆڵكردنە چاویانە و لە چوارچێوەی سیاسەتێكی ڕیفۆرمیستانەی لیقن وپاشكۆیانە بۆ ئەم بۆرژوازییە تازەپیاكەوتووە كوردانە ، وە وەك توێژێكی ڕیفۆرمیستی چەپی شەعبەوی و كرێكاری بێ ئیرادەی شۆڕشگیڕانە ئەمێنێتەوە ، كە

لە دوائامانجدا خزمەت بە مانەوەی ئەم دەسەڵات و نەرێتیە کۆنەپەرستانەیە ئەکات وە وەک توێژێکی مشەخۆر و فرسەت تەڵەب و ” وصولی ” لە سەر ناکۆکیی یەکانی نێوان زۆنی سەوزو زەرد ئەژین …

کولتوورو ئەدەب و خۆ بەزلزانینێکی پیاوسالارانەی گەلحۆیانە وایان لێ ئەکات کە تەنانەت زۆر جار پێیان نەنگە ناوی ژنان بهێنن لە گوفتوگۆوو باسەکانیاندا وە چاوپۆشیان لێ ئەکرێت هەرچەند ئەو کەسە لێیانەوە نزیک بێت .
شەریعەتی ئیسلام و کولتوری خێڵەکی جوابگۆی یەکترن بە داسەپاندنی سووکایەتی و بەکەم گرتنی ژنان و منداڵان ، دادگاکان هەیەکی قانونین بە داسەپاندنی ئەم کولتوورەو شەریعەتە ئیسلامییە ، وە کۆمەڵگایان لە ڕێگەی داب و نەریت و یاسای هاوسەرگیریدا (پێشکەی) و دوواتر (پاشەکی) کردۆتە کۆمەڵگایەکی لەشفرۆشی کە بە یاسا ڕووکەش کراوە ، وە پیاو لە بەرامبەر پێشەکی یەک و پاشەکی یەکدا بۆی هەیە لە گەڵ ئەو ژنە بخەوێت کە دادگا یان مەلاکان لێی مارە ئەکەن ، لەولاشەوە درێژە بە ژیانی داوینپیسی خۆیان ئەدەن …

ئەم جۆرە سیستەمە و ئەم جۆرە کۆمەڵگایانە هیچ چارەیەکی تری لە بەردەمدا نەماوەتەوە تەنها ئەوە نەبێت کە سەرتاپای ئەم رژیمە و ئەم دەسەڵاتە قەومی و خێڵەکی یە ژێرەو ژوور بکرێت ، ….
نە سەکۆلاریزم ، نە عیلمانییەت ، نە مەدەنییەت ، وە نە ڕیفۆرمسازی و چاکسازی لە یاسا عەشیرەتیەکانیدا ، وە نە بە نامەی پاڕانەوە لالانەوە لە سەرۆک خێڵەکان ، وە نە بە فشاری تری نقابی و پیشەیی بەرتەسک و نە بە شکات کردن لە م سەرکردە خێڵکەیانە لای سەرکردە بۆرژوازیە جیهانیەکان وەک نەتەوە یەکگرتووەکان و دەوڵەتەکانیان و سەندیکا زەردەکانیان هیچکوام لەم ئەلگەو ڕێگە چارانە لە توانا ی ئەوەدا نین کە کۆتایی بەم کۆمەڵگا خەراباتە هەڵوەشاوەو نا مرۆڤانە ی خێڵەکی و پیاوسالارانە ی بۆرژوا ئاسا یانەی کوردان بهێنێت ….

و. صابر